

Ett Liv i Bergslagen

Anna Andersdotters tid i Dannemora socken (1728–1807)

En personhistorisk dokumentation över 79 år av familj, gruvbruk och rötter i Uppland.

Gemini Notebook

En livstid inom en och samma socken

Anna Andersdotter levde under åtta decennier, men hennes värld var djupt rotad i Dannemora, Uppsala län.

Hennes livsresa sträckte sig endast mellan tre lokala gårdar, alla knutna till det uppländska bergsbruket.

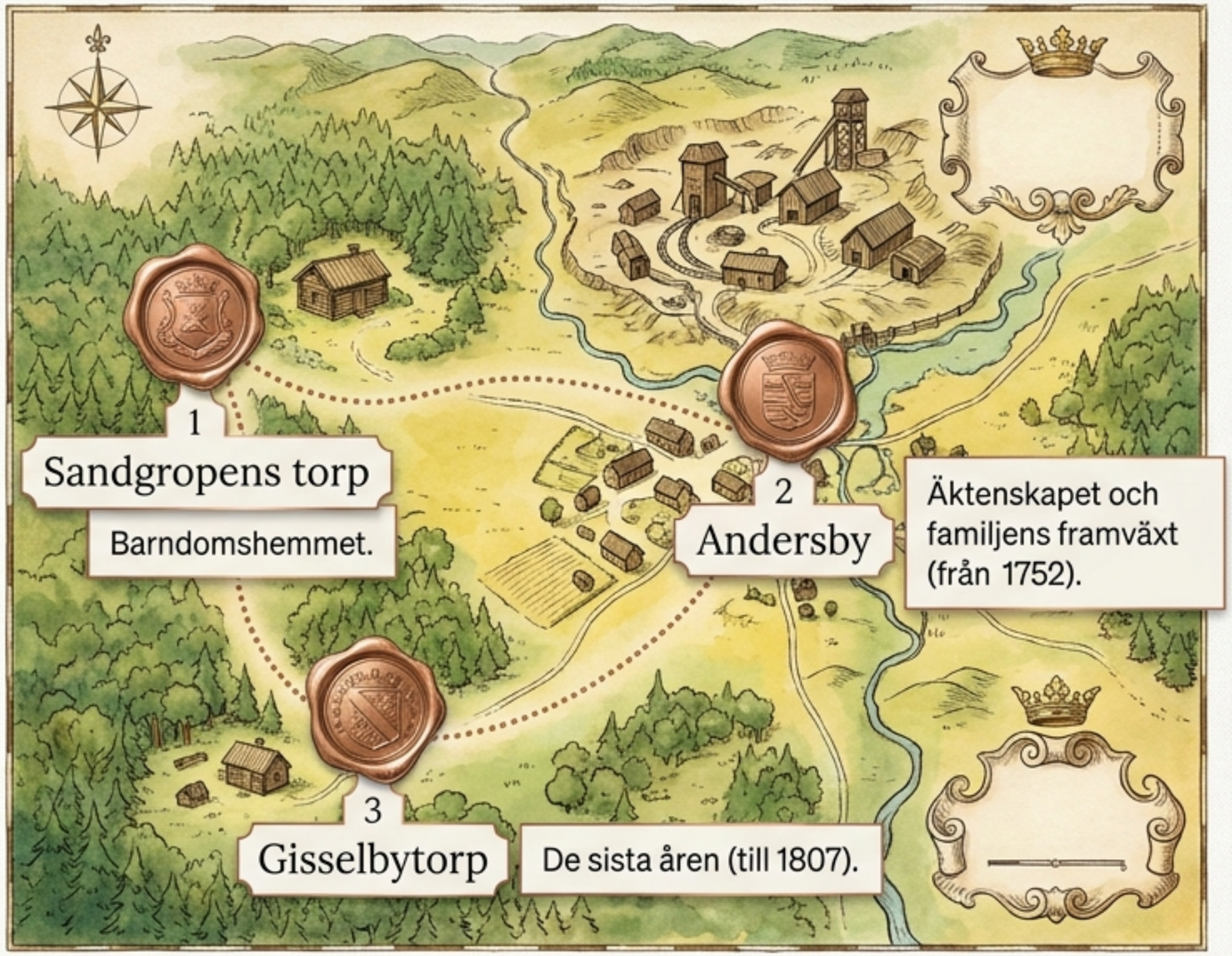

Gemini Notebook

Rötterna i Dannemora
Dannemora (1728)

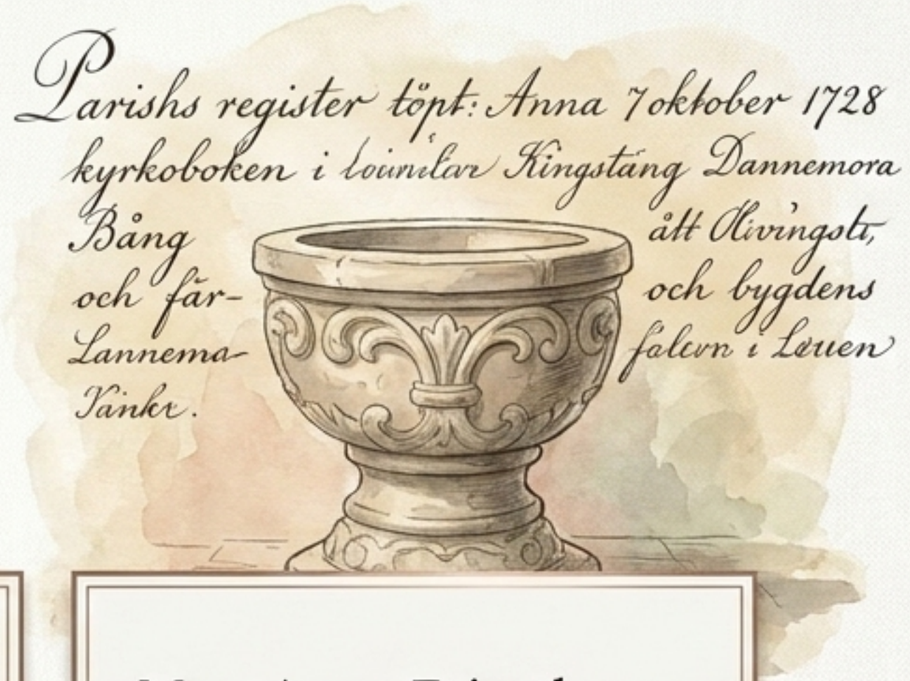

Döpt: 7 oktober 1728
Exakt födelsedatum och födelseplats saknas i kyrkoboken

Far: Anders Bång

Mor: Anna Ericsdotter

Hon föddes in i en gruvdrängsfamilj under en tid då Dannemoragruvan var en av världens viktigaste järnmalmsgruvor, vilket formade hela bygdens livsvillkor.

Gemini Notebook

Generationsskiftet vid Sandgropens torp (1747)

Gården övertas av Annas äldsta bror, gruvdrängen Eric Bång (som senare blev soldat).

Vid 19 års ålder bor Anna kvar på torpet tillsammans med sin mor, som nu har blivit änka. Det gamla hushållet byter skepnad när nästa generation tar över.

1747

Gemini Notebook

Ett midsommarbröllop (1752)

Efter Vigseln

Flytten går från Sandgropens torp till makens hem på Andersby ägor, där hon kommer att tillbringa merparten av sitt vuxna liv.

24 Juni (Midsommardagen)

Vigsel med gruvdrängen Anders Moberg.

24 Maj

Lysning i kyrkan.

Gemini Notebook

Morgongåvan: 30 lod silver

Vad innebar 30 lod silver?

- I samband med vigseln gav Anders Moberg sin hustru en morgongåva om 30 lod silver.
- Ett lod motsvarade cirka 13,3 gram. Gåvan uppgick därmed till närmare 400 gram rent silver.
- Den historiska betydelsen: Morgongåvan var inte bara en romantisk gest, utan fungerade som 1700-talets livförsäkring och änkepension. Det var hustruns enskilda egendom som skulle trygga hennes framtid ifall hon överlevde sin make.

Gemini Notebook

Två decennier av familjetillväxt i Andersby (1752–1771)

Under loppet av 19 år gav Anna liv åt åtta barn. Tiden i Andersby präglades av moderskapets täta rytm i ett krävande gruvsamhälle.

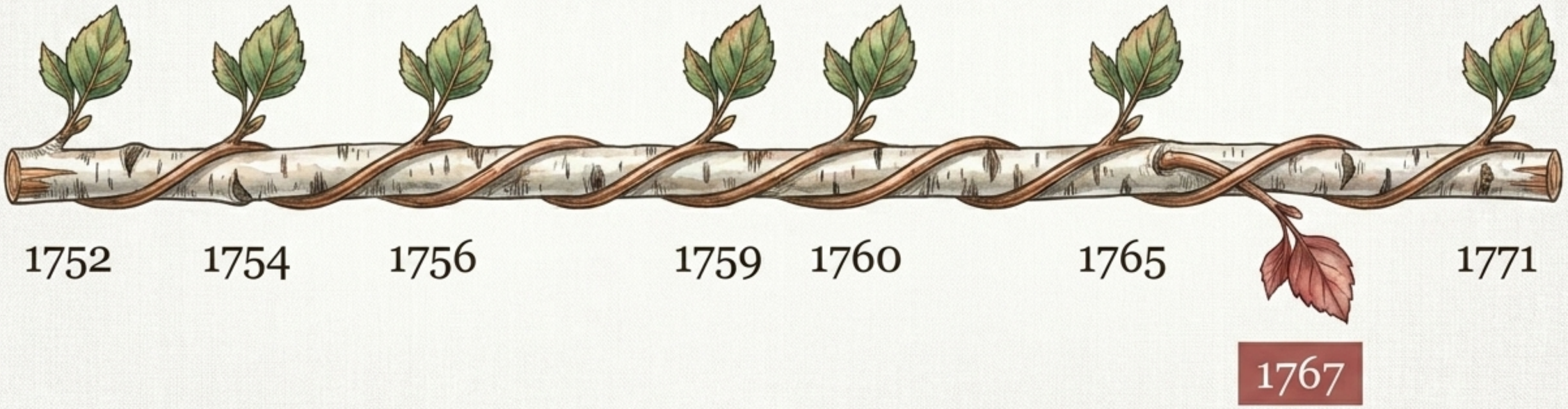

Gemini Notebook

Barnen Moberg–Andersdotter

Barn	Född	Plats	Noteringar
Eric	10 okt 1752	Dannemora	(Född knappt fyra månader efter vigseln)
Ingri	19 feb 1754	Dannemora	
Anders	22 dec 1756	Dannemora	
Anna	16 feb 1759	Dannemora	
Catharina	17 jan 1760	Dannemora	
Per	6 jan 1765	Dannemora	
Johan	18 jul 1767	Dannemora	† 13 dec 1772 (Blev endast 5 år gammal)
Matts	11 jun 1771	Dannemora	

Gemini Notebook

Det sista kapitlet (1807)

Plats: Gisselbytorp, Dannemora socken.
Datum: 8 februari 1807.
Orsak: Ålderdom.

Efter ett långt liv i bergsbygden gick Anna Andersdotter ur tiden. Hon blev 79 år gammal och levde därmed betydligt längre än den genomsnittliga medellivslängden för kvinnor under det tidiga 1800-talet.

Gemini Notebook

Arvet efter Anna Andersdotter

79 År

Av levt liv (1728–1807), ett ansenligt spann över ett århundrade av svensk historia.

1 Socken

Dannemora. Ett helt liv levt med djupa lokala rötter, utan att någonsin lämna hembygden.

1 Make

Gruvdrängen Anders Moberg, förenade på midsommardagen 1752.

8 Barn

Födda under två decennier, vilka förde släktens arv vidare från Andersby ägor.

Historisk data från "Personhistorik - Anna Andersdotter" (Copyright © Håkan Bergström, 2014).

Gemini Notebook